

Ålands polismyndighet

Årsberättelse

2014

Innehållsförteckning

Polismästarna har ordet.....	4
Styrelsen för Ålands polismyndighet.....	6
Ekonomi.....	8
Polissektorn.....	10
Tillståndssektorn.....	12
Statistik.....	16
Gruppernas år 2014:	
Krävande utredning.....	20
Förhandsgranskningen.....	24
TEPO - Åland.....	26
Händelser under året.....	28
En helg i juli.....	28
Polisens dag 2014.....	30

Polismästarna har ordet

Foto: Ålandstidningen

Under år 2014 fortsatte man omorganiseringen av polismyndigheten, bl.a. fick tillståndsavdelningen och utredningen nya utrymmen.

Under sommaren 2014 påbörjade man ombyggnaden av anmälningsmottagningen. Syftet var att bygga ett utrymme som skulle tjäna kundservicen på ett bättre sätt. Under år 2014 framskred också planerna för ett nytt polishus.

Med glädje kan konstateras, att tre personer slutförde sin underbefälsexamen under våren 2014. I grundutbildningen studerade sju unga åländska polismän, vilket ger en trygghet med tanke på framtida resurser.

Samarbetet ökades med Polisyrkeshögskolan i Tammerfors och Polishögskolan i Sverige men också med den lokala Högskolan på Åland.

Personalens yrkesskicklighet och bundenhet till sitt arbete utmärkte sig starkt.

Jag får ännu en gång tacka för min del personalen för de stunder jag fick tillsammans med er.

Polismästare Teijo Ristola

Bytet av polismästare skedde i början av november och jag tillträdde en organisation som genomgått en stor omorganisering under de två senaste åren.

Allmänt kunde konstateras att omorganisationen var något man i polismyndigheten var nöjd över, men några finjusteringar behövdes ännu.

För egen del var det en hel del att sätta sig i, men med hjälp av oersättlig stab och kunnig personal fick jag en bra helhetsbild över organisationen och dess verksamhet.

Polisen finns till för samhället och medborgarna. Även om förändringarna inte drabbat den åländska polisen så hårt som den fastländska, har också polismyndigheten varit tvungen att klara sig med minskade resurser.

Detta har ställt högre krav på personalen, som har en genuin vilja att utföra sitt arbete på bästa möjliga sätt. Resultaten för år 2014 visar att man trots dessa krav lyckats hålla en god servicenivå, både gällande polisverksamheten och tillståndsärenden.

Under år 2014 satsades en hel del på utbildning. Personalen deltog aktivt i kurser och seminarier och även

intern arbetsplatsskolning ordnades i form av mindre "utbildningspaket". Den svenskspråkiga utbildningen är en utmaning som man måste arbeta hårt för, men polismyndigheten har fördelen att kunna dra nytta av skolningsutbudet både från öst och väst.

Arbetet med förbättrad utbildning fortsätter även i framtiden och innefattar inte enbart polisen utan också Alarmcentralen som en del av polismyndigheten.

Till slut kan konstateras att arbetet med att utveckla och förbättra organisationen fortsätter. Med en motiverad och välmående personal som trivs med sitt arbete och arbetskompisar torde

det inte vara svårt. Det gäller att upprätthålla de resurser och kunskaper vi har och även förbättra våra arbetsutrymmen och våra verktyg.

Beslutet om att bygga ett nytt polishus är mer än välkommet, nu har vi något att se fram emot.

För egen del vill jag ta tillfället i akt och tacka alla för ett vänligt bemötande – var jag än rört mig har jag blivit varmt bemött och önskad välkommen till Åland.

Det känns bra.

Polismästare Maria Hoikkala

Styrelsen för Ålands polismyndighet

13 oktober 2013 utfärdades en ändring i landskapslagen om Ålands polismyndighet som innebar att polisdelegationen ersattes av en styrelse för myndigheten.

Styrelsens ansvar och uppgifter (1c§)

Styrelsen ska biträda polismästaren i arbetet med att utveckla myndighetens verksamhet mot de mål som lagtinget och landskapsregeringen satt upp för verksamheten.

Styrelsen ska dessutom

1. årligen besluta om samt tillställa landskapsregeringen polismyndighetens allmänna verksamhetsmål,
2. årligen besluta om samt tillställa landskapsregeringen polismyndighetens budgetförslag,
3. årligen besluta om samt tillställa landskapsregeringen en berättelse över polismyndighetens verksamhet,
4. följa polismyndighetens verksamhet,
5. ta aktiv del i arbetet med att utveckla polismyndighetens verksamhet,
6. föreslå de åtgärder som styrelsen finner motiverade,
7. avge utlåtanden i principiellt viktiga frågor som gäller polismyndigheten samt
8. se till att alla delar av verksamheten fungerar på svenska.

Styrelsen får inte fatta beslut i polisoperativa frågor

Verksamhetsåret 2014

Den nya styrelsen inledde sin verksamhet i januari 2014 med medlemmarna

- Mattsson Åke, ordförande
- Hambrudd Annika, viceordförande
- Forsman Kurt
- Smulter Peggy
- Wickström-Johansson Lotta
- Winé Göte

Ersättare

- Asumaa Tony
- Häggblom Bert
- Lindholm Gun-Mari
- Karnborg Andreas
- Solax Charlotta
- Wikman-Blom Maria

Föredragande var polismästare Ristola Teijo.

Till ordinarie sekreterare valdes kommissarie Olof Lindqvist.

Till personalens representant utsågs Maria Nygård ersättare Christian Eriksson.

Kansliminister Wille Valve och enhetschef Camilla Hägglund har närvarorätt.

Verksamhet 2014

Den viktigaste enskilda frågan för styrelsen har varit polisens förutsättning att verka helt på svenska. Styrelsen har även fördjupat sig i myndighetens budget och verksamhetsmål samt åt ändringar i reglementet. Övriga frågor som behandlats framgår av styrelsens protokoll som finns att tillgå på polisens hemsida <https://www.poliisi.fi/sv/aland/styrelse>.

Åke Mattsson - ordförande

Ekonomi

Myndighetens budget för verksamhetsåret 2014 fastslogs till 6 070 000 euro.

Under året ansöktes om två tilläggsbudgeter (45 000 euro och 25 000 euro).

Den första tilläggsbudgeten gällde oförutsedda kostnader i samband med ett stort polisärt ingripande i juli 2014 samt anställande av en tillfällig alarmoperatör. Den andra tilläggsbudgeten gällde kostnader som uppkommit i samband med byggandet av ny anmälningmottagning, polisstyrelsens arvoden

samt Alarmcentralens Merlot Pro-applikation.

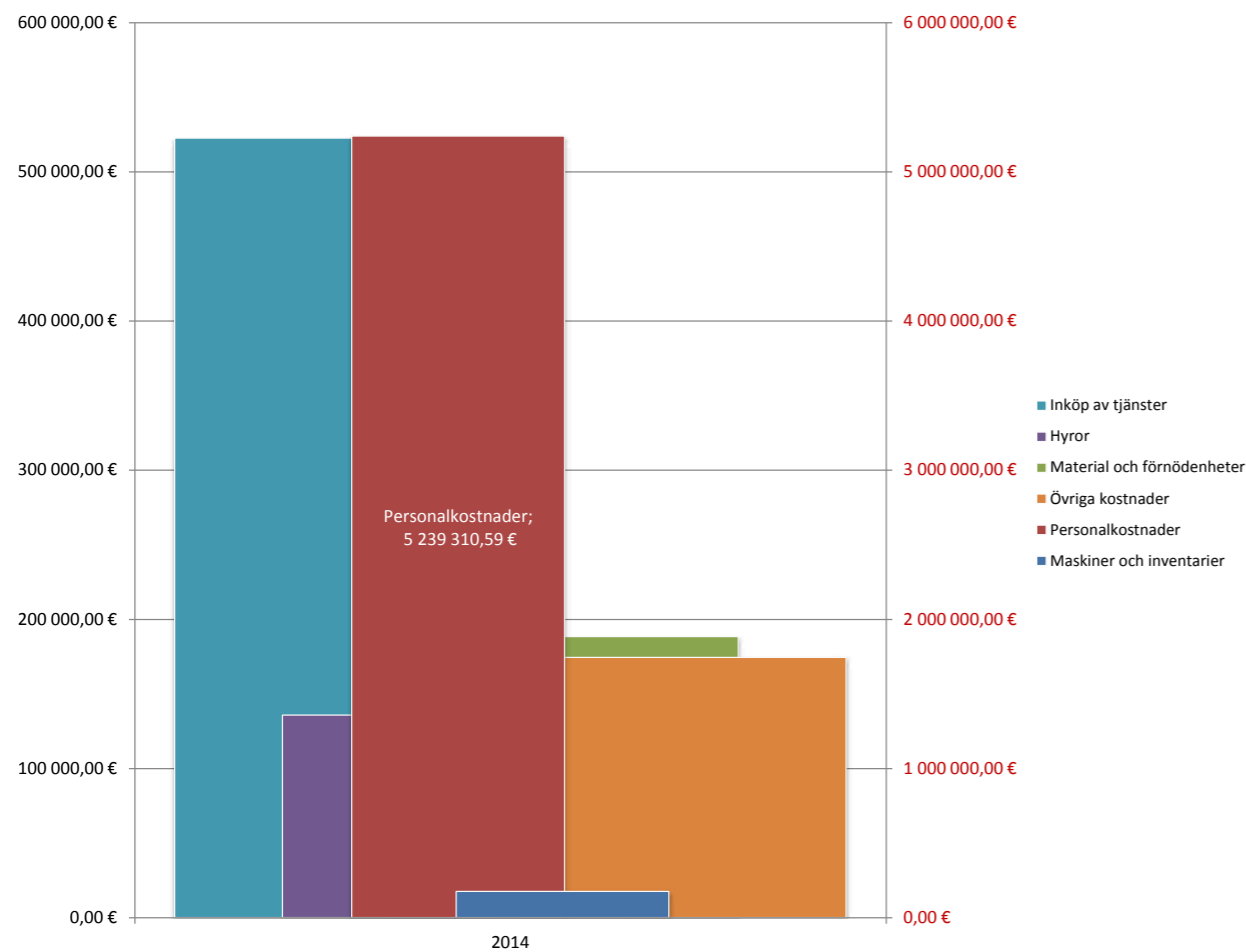
Vid årets slut konstaterades myndighetens utgifter stanna på 6 140 351,35 euro.

Inkomsterna hade för 2014 beräknats till 360 000 euro, detta höjdes under året till 427 000 euro. Vid årets slut konstaterades ett resultat om 449 259,77 euro (ungefär 5% över den justerade budgeten).

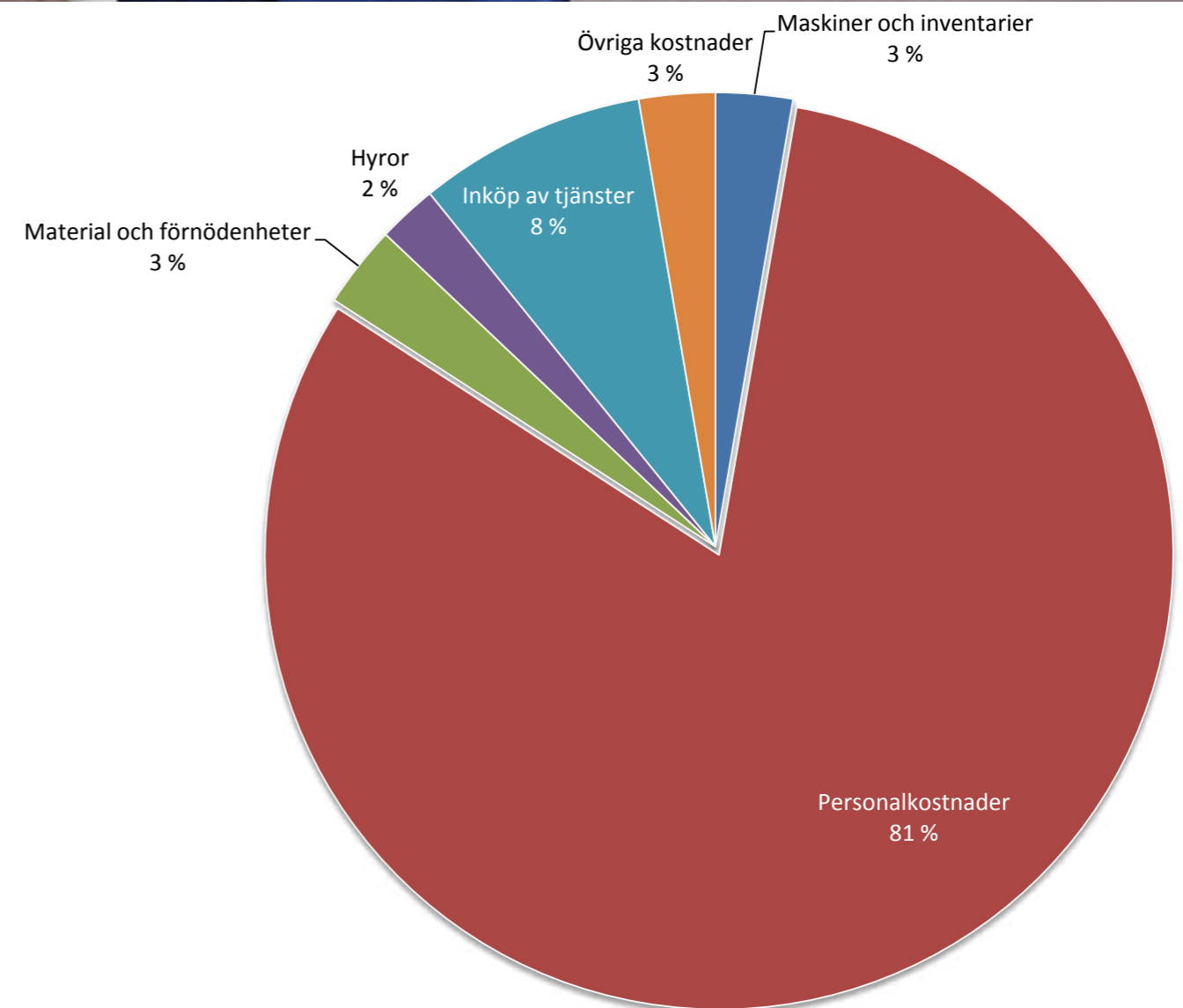
Den enskilt största utgiftsposten för polismyndigheten är personalkostnaderna som

står för 81% av myndighetens totala budget.

Inför verksamhetsåret 2015 har budgeterats 6 127 000 euro för myndighetens verksamhet, inkomsterna är beräknade till 410 000 euro.

Budget för 2014 överskreds med 0,01%, inkomsterna ca. 5% större än beräknat

Polissektorn

Brottsbekämpningen

År 2014 var, precis som 2013, ett förhållandevis lugnt år för polisen.

Den totala antalet brott som kommit till polisens kännedom är 2 839 st, just under 70% av dessa klarades upp.

Antalet brott mot strafflagen (exklusive trafikbrott) sjönk från 1 398 till 1 345 brott, en minskning motsvarande just under 4%. Den genomsnittliga utredningstiden för brott av denna grupp sjönk ytterligare något jämfört med 2013 (då den var 88 dagar) och stannade för 2014 på 85 dagar, inom ramen för myndighetens målsättning om 90 dagar.

Gällande strafflagsbrottens spridning över de åländska kommunerna noteras inte några större förändringar, 71% av de registrerade brotten mot strafflagen har inträffat i Mariehamn (mot 69% år 2013).

Ungefär hälften av alla brott som kommer till polisens kännedom hör till gruppen trafikbrott och trafikförseelser. Näst efter dessa kommer egenomsbrotten med 28%, resterade del (cirka 20%) fördelas mellan de övriga huvudgrupperna.

Fält- och alarmverksamheten

Polisens datasystem för hantering av ingripandeanmälningar innehöll i slutet av året uppgifter om över 100 000 polisuppdrag räknat från 1.1.1997.

Under år 2014 registrerades 7 298 ingripanden, en ökning motsvarande 3% jämfört med föregående år.

Vi fortsätter att se samma mönster som tidigare, största ökningen noteras för de uppdragstyper som hör till polisens proaktiva planerade verksamhet, de reaktiva händelsestyrda uppdragstyperna fortsätter antingen

Äldre konstapel Haddas med polishund Vaara.
Foto: Polisen

att minska eller håller sig stort sett på samma nivå som tidigare. Av den totala mängden uppdrag under 2014 står de rent förebyggande uppdragstyperna för 35%.

En annan utveckling som håller i sig är andelen uppdrag som inte resulterar i någon annan typ av rapport än just en ingripandeanmälan. För år 2014 gäller detta för 5 947 av de totalt 7 298 uppdragen, detta motsvarar över 80%.

Utryckningstiderna vid de mest brådskande uppdragen håller sig på en bra nivå och landar för Mariehamns del på 3,4 minuter, för övriga Åland är genomsnittet 11,5 minuter.

Av samtliga uppdrag som registrerats under 2014 är 4 669 st. - motsvarande 64% - registrerade med Mariehamn som händelsekommun.

Landskapsalarmcentralen

Alarmcentralen utvecklade sin verksamhet under år 2014, men fortfarande kunde ses brister gällande alarmoperatörernas fortbildning och Alarmcentralens datasystem. Arbetet med dessa fortsätter år 2015.

Polissektorn - nyckeltal

Brott som kommit till polisens

kännedom 2 839

Uppklaringsprocent för samtliga

brott 68,4%

Antal brott mot strafflagen

som kommit till polisens kännedom

(exkl. trafik) 1 345

Genomsnittlig utredningstid för

brott mot strafflagen (exkl. trafik) ..... 85 dgr

Antal registrerade polisuppdrag 7 298

Förebyggande verksamhetens

andel av polisuppdragen 35%

Antal uppdrag av A-prioritet 790

Responstid vid A-uppdrag,

Mariehamn ..... 3,4 min

Responstid vid A-uppdrag,

övriga Åland ..... 11,5 min

Responstid
vid A-uppdrag
inom Mariehamn:
3,4 minuter

Tillståndssektorn

Målsättningen för tillståndssektorns serviceverksamhet är att upprätthålla en god service genom att erbjuda allmänheten hög tillgänglighet och korrekt handläggning av tillståndsärenden inom rimliga tidsramar.

Nuvarande öppethållningstider för tillståndsärenden är måndag, tisdag, onsdag och fredag mellan kl. 8 och 15 samt torsdag mellan kl. 8 och 18.

Tillståndssektionen flyttades i februari 2014 från polishuset vid Strandgatan 27 till inhyrda lokaler vid Strandgatan 23.

Personalen vid tillståndssektionen har deltagit i olika utbildningar och seminarier under år 2014 (bland annat vapenförvaltningens vapendagar, seminarie för utlänningsärenden, utveckling av svenskspråkig polisservice med mera).

Vapenförvaltningen har ålagt polismyndigheten att kontrollera och registrera de uppgifter som ännu inte är införda från vapenkartoteket till det nationella vapenregistret (cirka 7 500 kort). Under 2014 utfördes 778 kartoteksinmatningar (innehavs-/parallelltillstånd) och således kommit ungefär halvvägs.

Även arbetet med så kallade dödsbovapen har pågått under året och kommer så att göra flera år framöver.

Tillståndssektionens verksamhet genererade under året sammanlagt 412 585,55 euro, detta motsvarar över 90% av myndighetens samlade inkomst för året.

**Tillståndssektionen
hanterade under
2014 nästan
11 000 ärenden**

Tillståndssektionen - nyckeltal

Körkort	2 883
Pass	4 555
Id-kort	872
Ordningstvaktkort	43
Parkeringstillstånd för handikappade	58
Nöjestillstånd	57
Alkoholämätningar	145
Bevakning av läkarintygintervaller	174
Övnings- och undervisningstillstånd för körkort	279
Beslut i körkortsärenden	80
Vapenärenden:	
Innehavs- /förvärvstillstånd	513
Europeiskt skjutvapenpass	39
Parallelltillstånd	95
Privat tillverkningstillstånd för skjutvapen	3
Förvärvstillstånd för utomlands bosatt person	24
Tillstånd för gasspray	4
Beslut i skjutvapenärende:	
1. Beslut	90
2. Omhändertagna vapen	231
Vapenkontroller	758

Utlänningsärenden

Ansökningar om medborgarskap
Ålands polismyndighet mottog under 2014 totalt 98 st medborgarskapsansökningar.

Nordiska medborgare samt tidigare finska medborgare kan ansöka om finskt medborgarskap genom anmälan.

Av det totala antalet ansökningar (98 st.) var 43 st medborgarskapsanmälan.

De flesta sökanden utanför Norden kom från Thailand, Ryssland eller Rumänien.

År 2013 var motsvarande antal totalt 88 st. ansökningar varav 40 st var medborgarskapsanmälan. En ökning med 11,3 %.

EU-registreringar
Antalet registrerade EU-medborgare fortsatte på samma nivå som tidigare året och slutade på totalt 102 st registreringar under 2014. År 2013 var antalet registreringar totalt 108 st.

Majoriteten av sökanden kom från Estland, Lettland eller Rumänien.

Grund för registreringen var oftast arbete eller famil-

jeband till annan EU-medborgare.

Nya ansökan om uppehållstillstånd
Ålands polismyndighet mottog totalt 117 st. nya ansökan om uppehållstillstånd.

Antalet ansökan var på samma nivå som tidigare år, motsvarande siffra för år 2013 var 116 st. nya ansökan.

De vanligaste grunderna för registrering är arbete eller familjeband till finsk- eller utländsk medborgare.

De flesta sökanden kom från Thailand (19 %), Filipinerna (15 %), Iran (10 %) och Ryssland (9 %).

Fördelningen mellan olika nationaliteter enligt tabell.

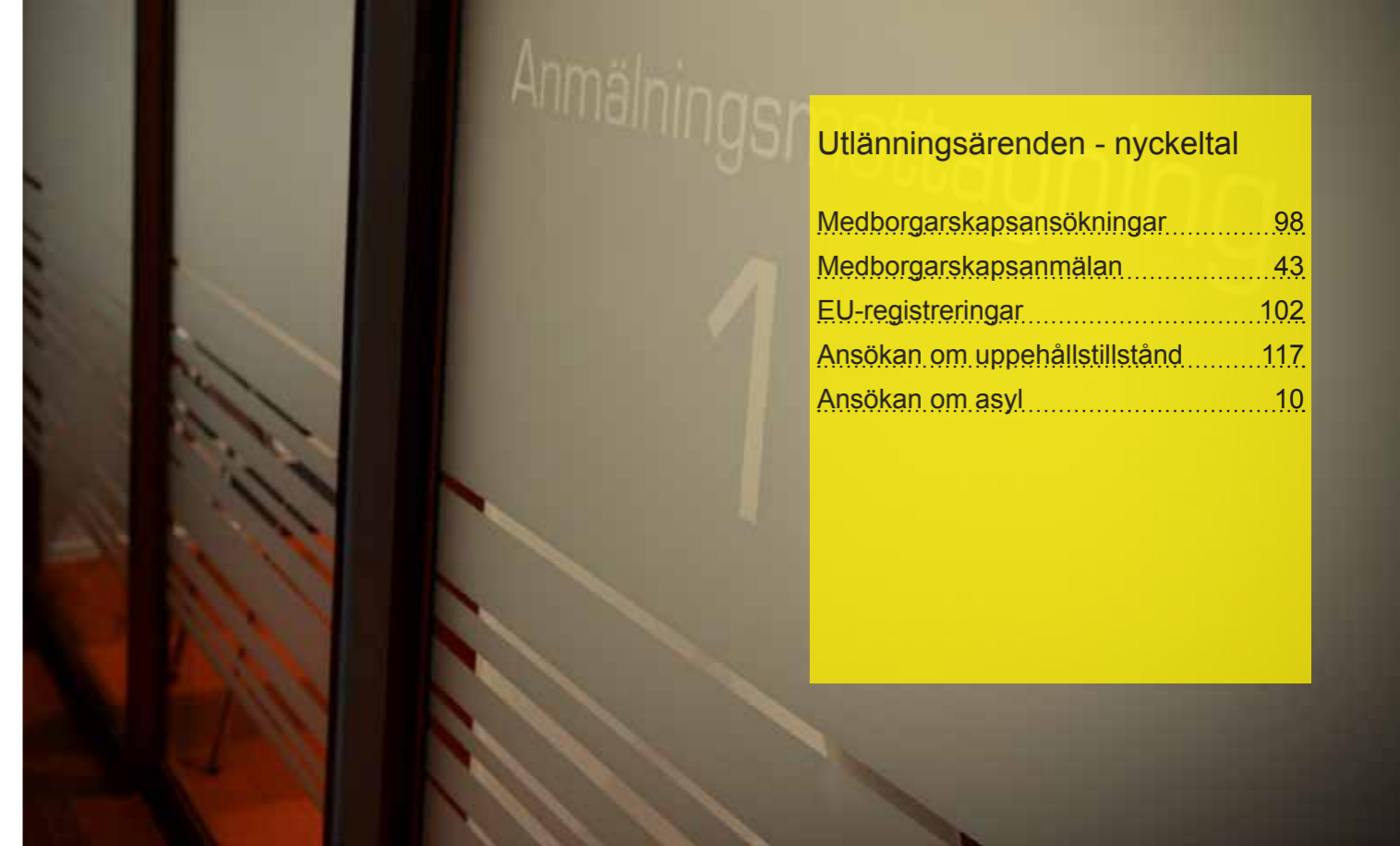
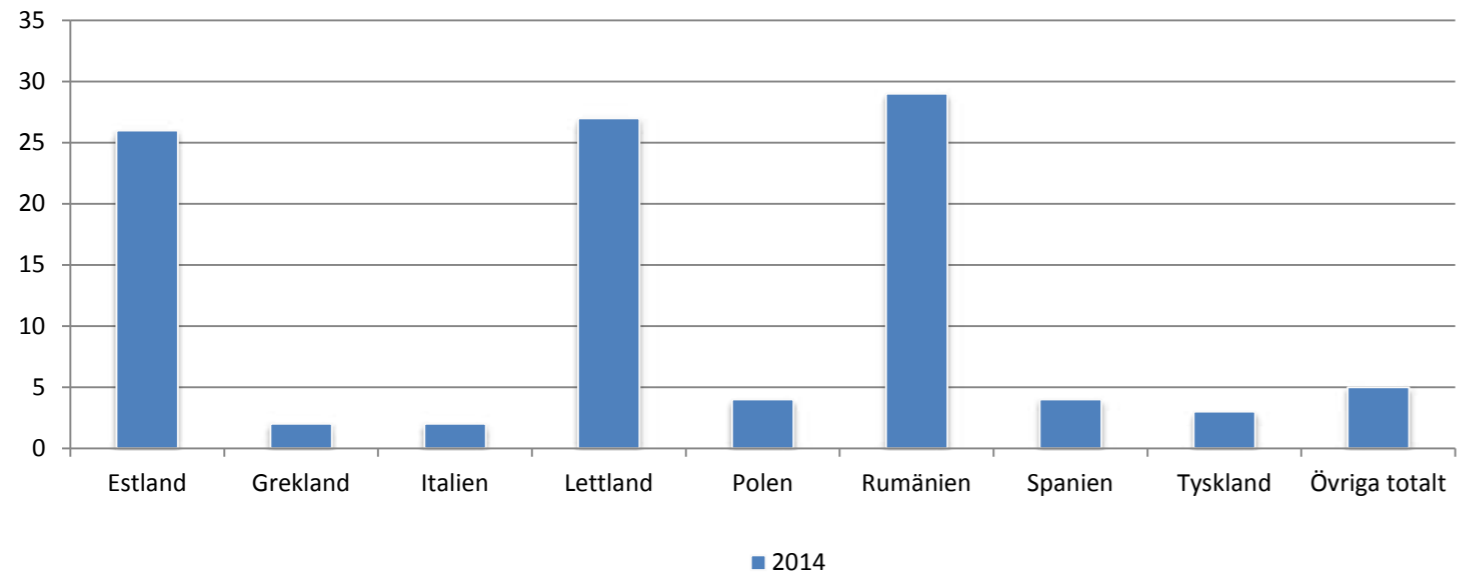
Ansökan om asyl
Ålands polismyndighet mottog under året 10 st. asylsökningar. Motsvarande antal för 2013 var 4 st.

Sökanden kom från olika länder.

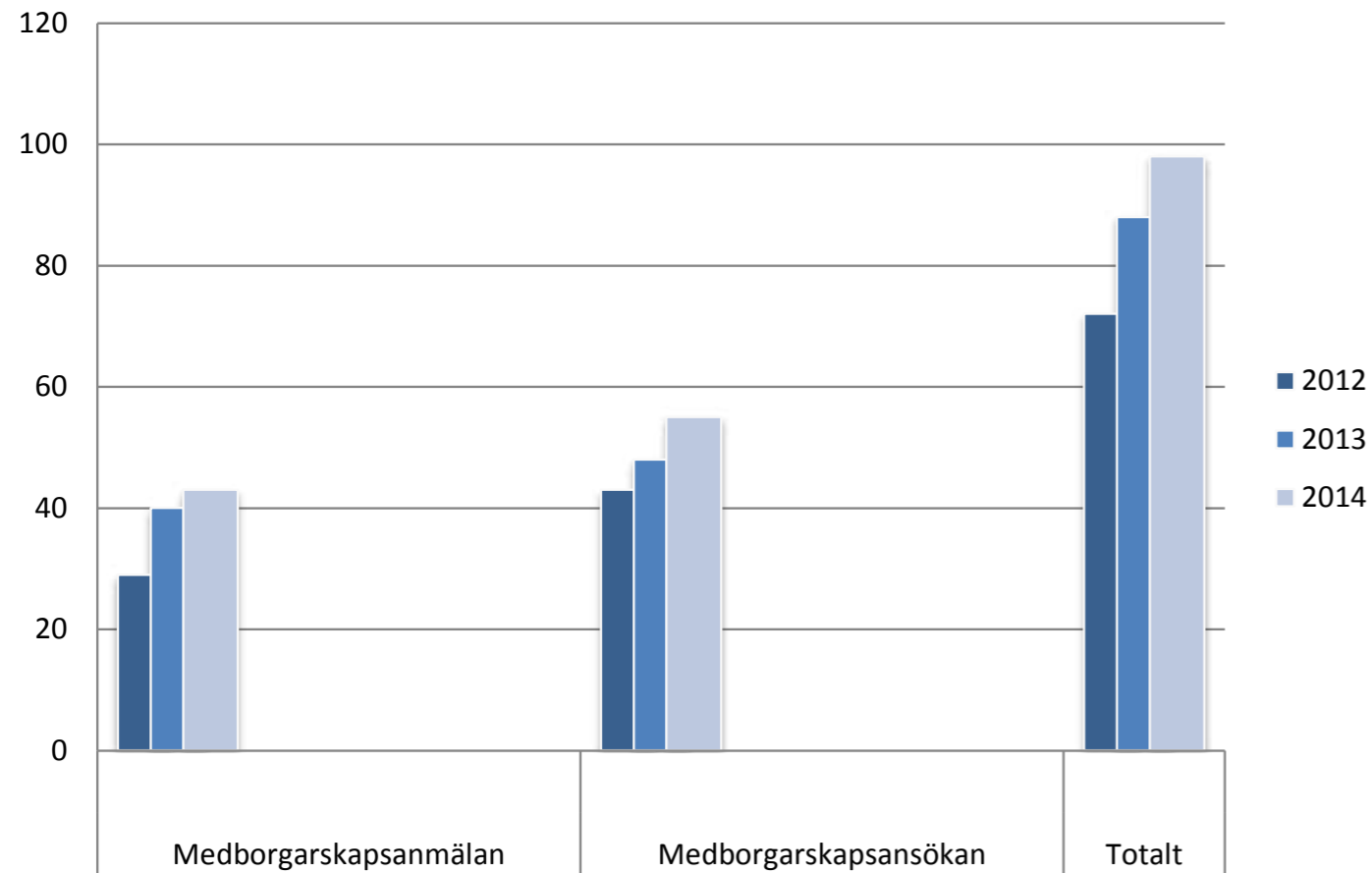
EU registreringar 2014

N=102

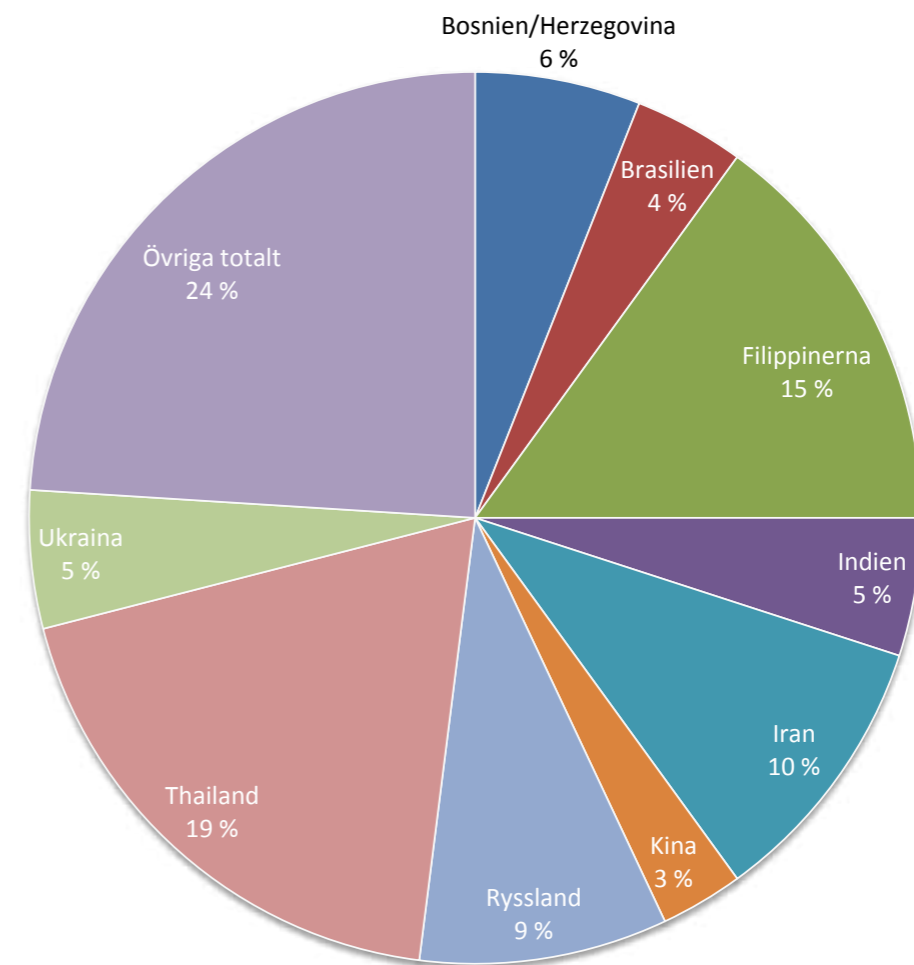
Medborgarskapsansökan 2014

N=98

Ansökningar om uppehållstillstånd 2014

N=117

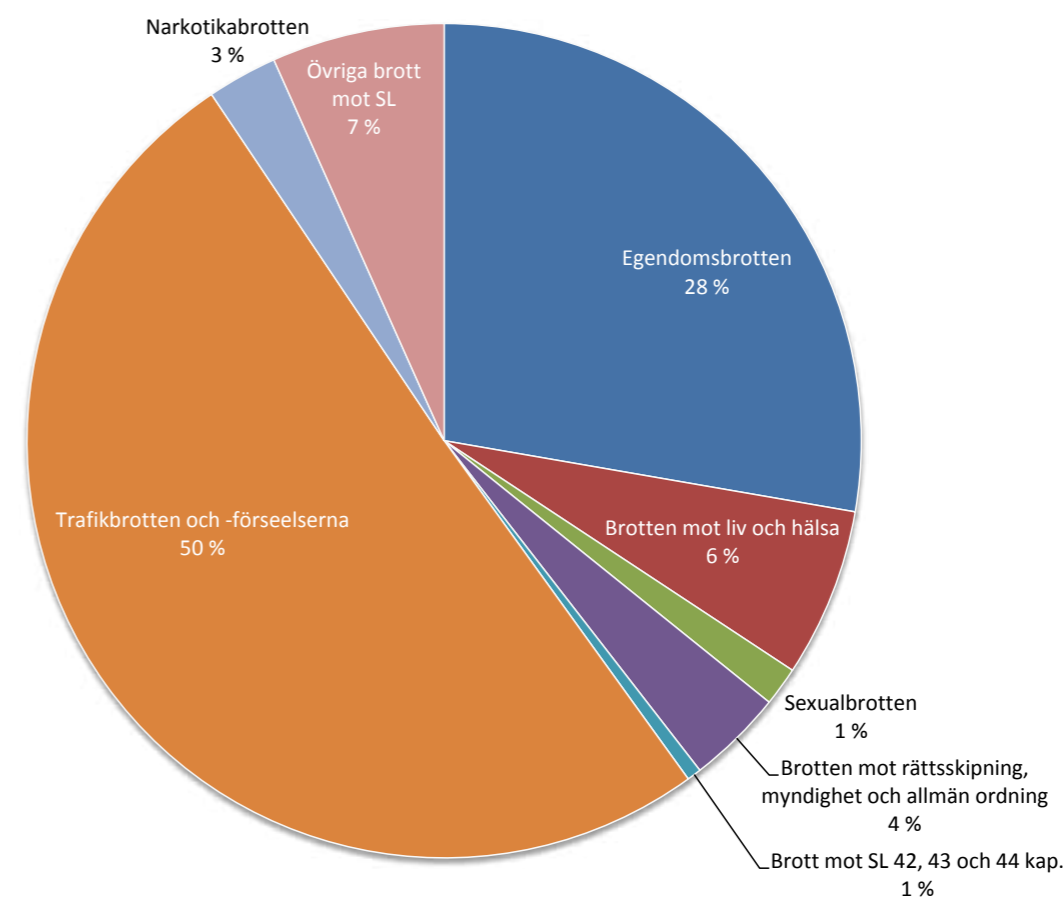
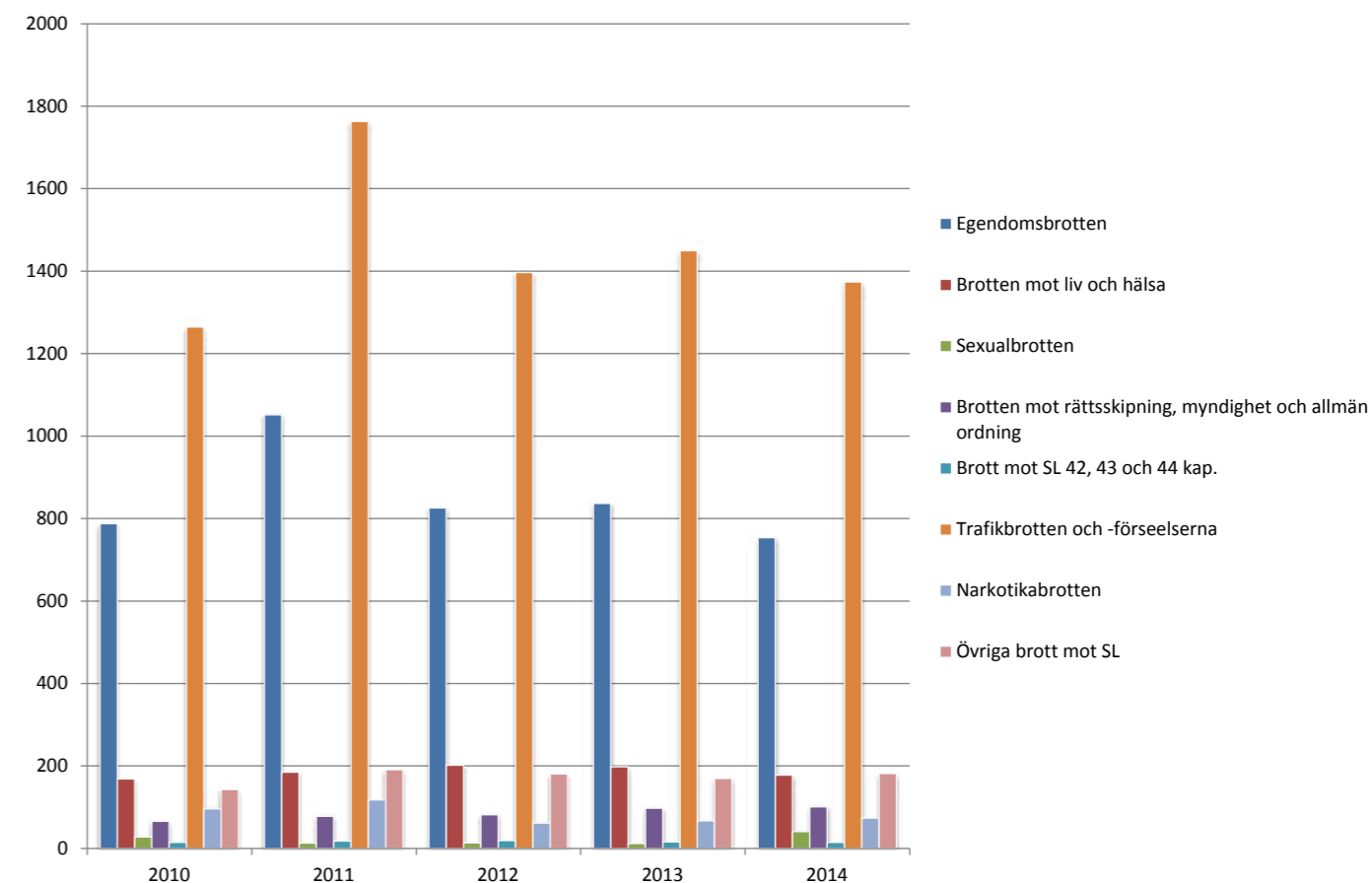
Statistik

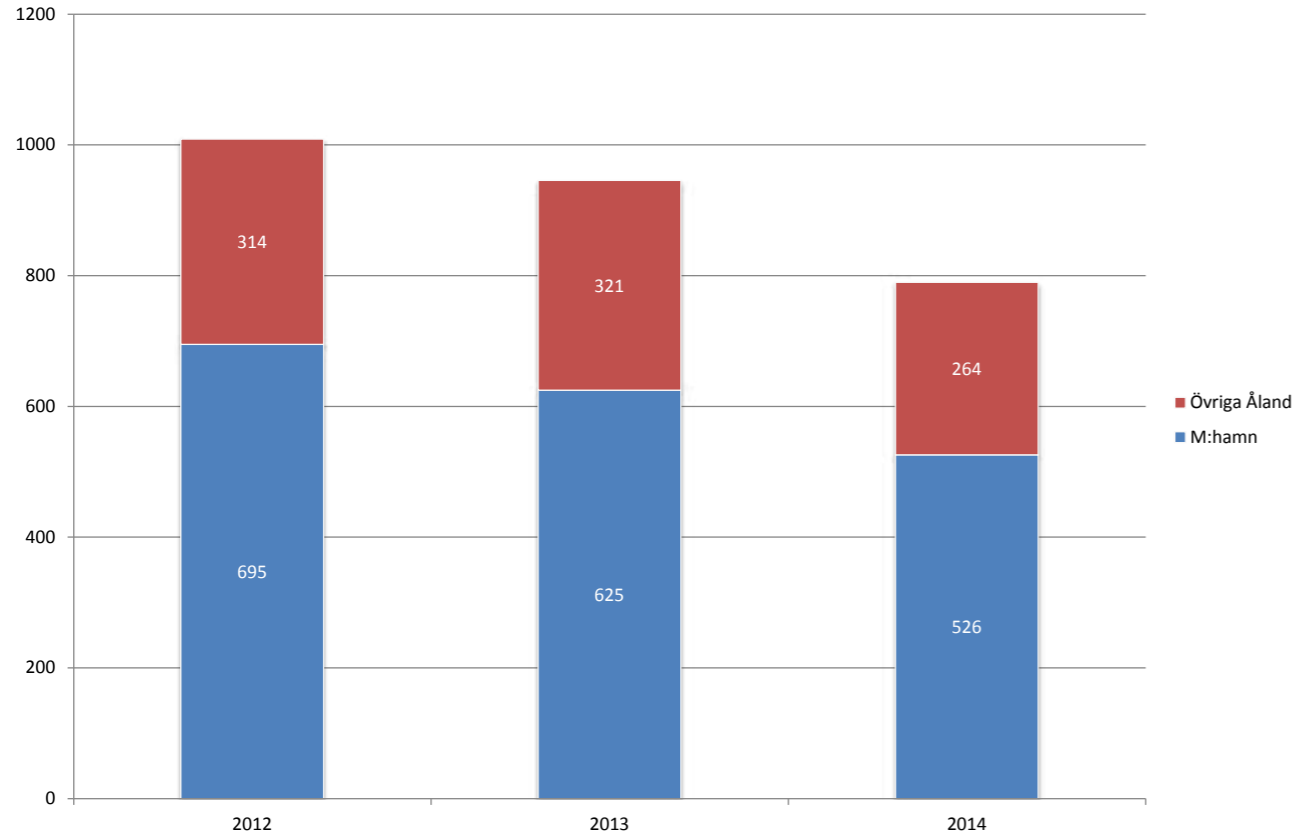
Brott som kommit till polisens kännedom på Åland 2014

	Anmälda st	Uppklarings %
SAMTLIGA BROTT	2 439	68,4%
Brott enligt strafflagen	2 472	68,5%
Brott mot strafflagen (exkl. trafikbrott)	1 345	43,5%
Alkoholbrott	21	
Trafikförseelser	647	
Övriga brott	99	
Brott enligt strafflagen	2 472	
Egendomsbrotten	754	
Grov stöld, stöld	160	
Bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel	15	
Grov stöld	2	
Stöld	130	
Snatteri	256	
Utpressning	1	
Skadegörelser	172	
Hälerbrotten	14	
Övriga egendomsbrott	28	
Brotten mot liv och hälsa	170	
Grov misshandel, deltagande i slagsmål	3	
Misshandel, lindrig misshandel	162	
Dödsvållande	1	
Vållande av personskada	9	
Övriga brott mot liv och hälsa	3	
Sexualbrotten	41	
Sexuellt utnyttjande av barn	5	
Våldtäkt, tvingande till samlag	18	
Lockande av barn i sexuella syften	1	
Tvingande till sexuell handling	16	
Försök till köp av sexuella tjänster av ung person	1	
Övriga sexualbrott	18	
Brotten mot rättsskipning, myndighet och allmän ordning	101	
Våldsamt motstånd mot tjänsteman, motstånd mot tjänsteman	27	
Övriga brott mot rättsskipning, myndighet och allmän ordning	70	
Motstånd mot person som upprätthåller ordningen	24	
Brott mot besöksförbud	5	
Övergrepp i rättsak	2	
Brott mot strafflagen 42, 43 eller 44 kap.	15	
Trafikbrotten	727	
Äventyrande av trafiksäkerheten	560	
Grovt äventyrande av trafiksäkerheten	27	
Rattfylleri, körning under påverkan av rusmedel	31	
Grovt rattfylleri	38	
Övriga brott mot strafflagen	182	
Narkotikabrotten (nya SL 50 kap)	74	
Straffbart bruk av narkotika	54	
Narkotikabrott	19	
Grovt narkotikabrott	1	

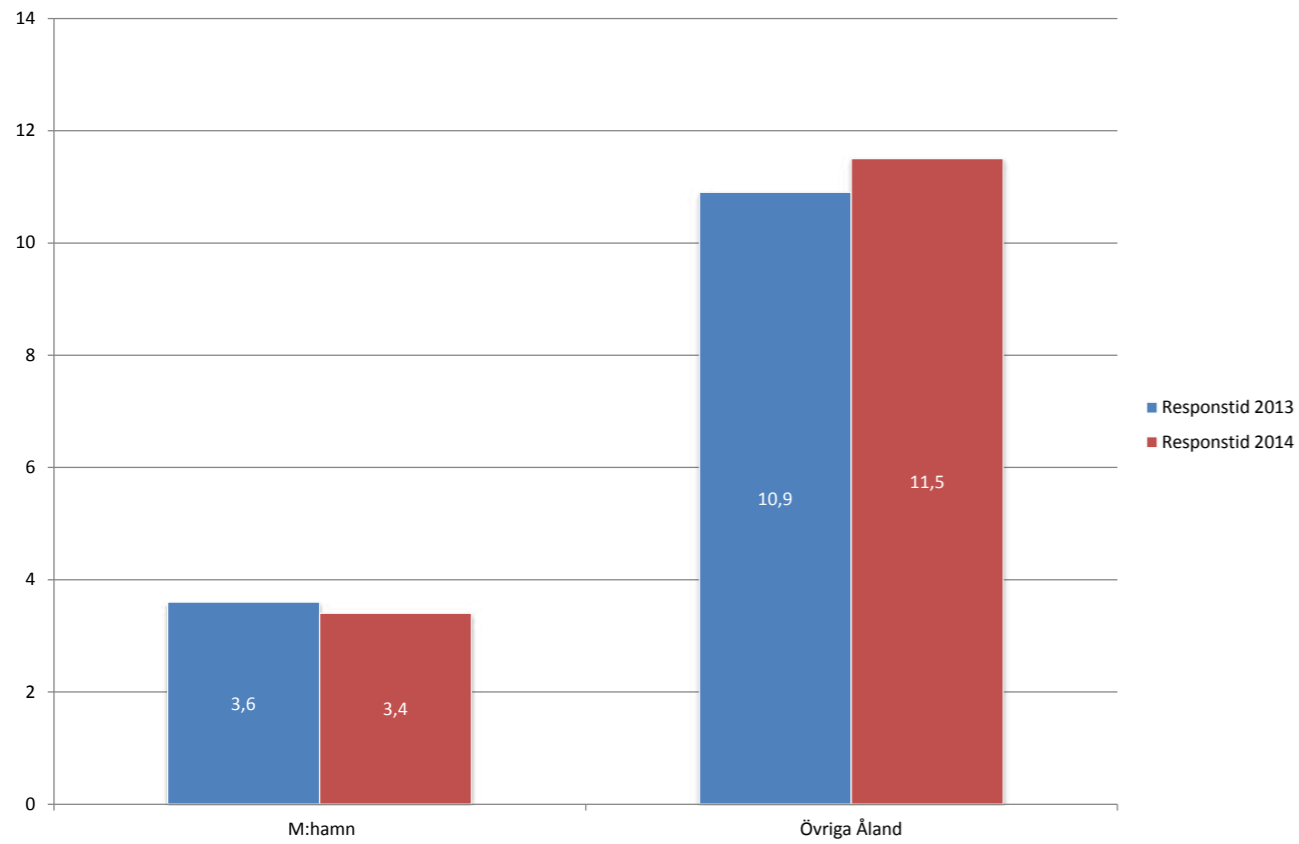
Brott som kommit till polisens kännedom

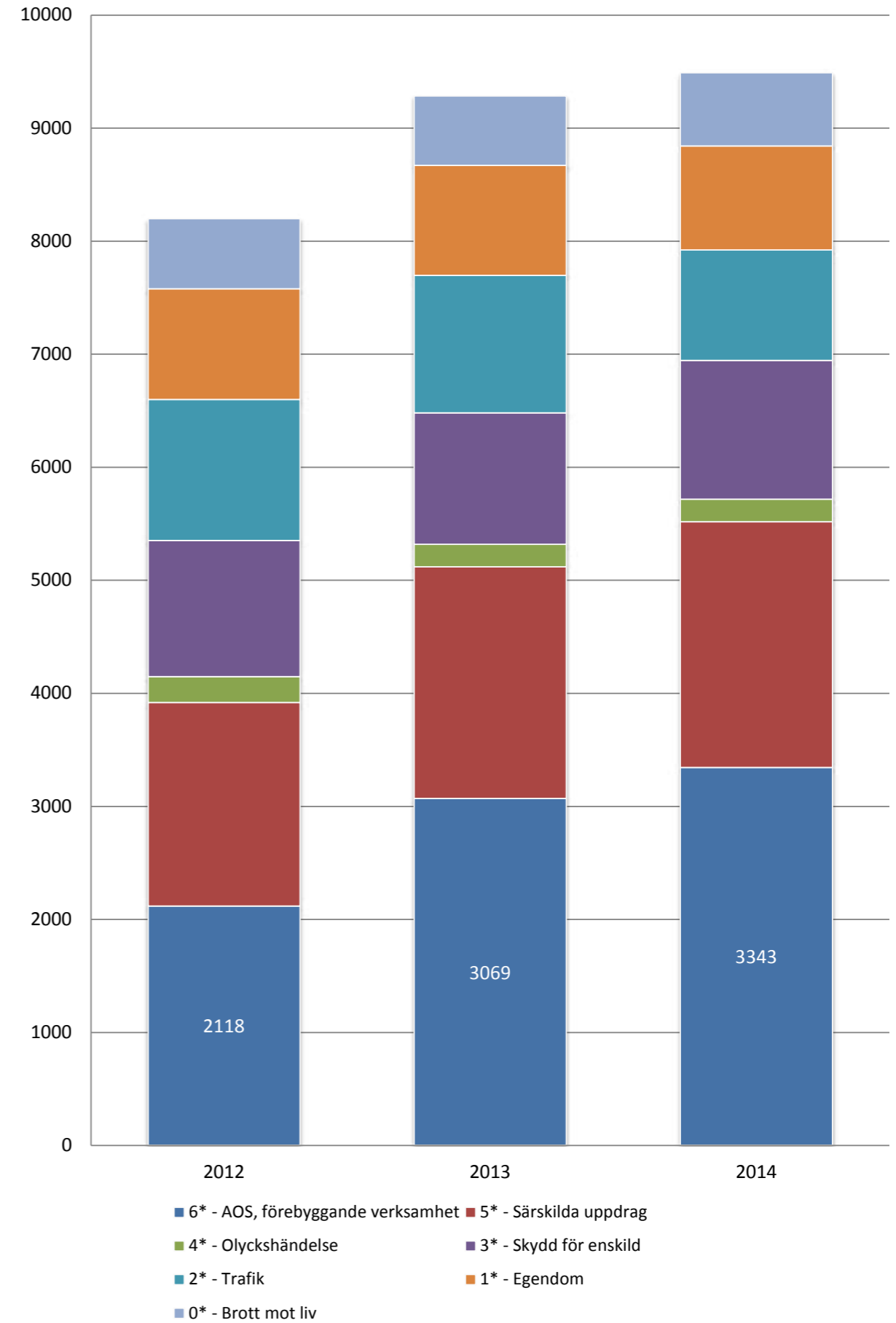
Antal uppdrag av A-prioritet

Responstider, uppdrag av A-prioritet

Antal polisresurser per huvuduppdragstyp

Krävande utredning 2014

Den krävande utredningen ska utföra utredningar som kräver specialkompetens och utredningar som kan komma att kräva långvariga utredningstider, exempelvis grova spaningsbrott. Till den krävande utredningen hör också den IT-forensiska utredningen.

Personal under året har varit ett polisbefäl som fungerat som bl.a. förundersökningsledare och två barnutredare. Gruppens IT-forensiker har varit alterneringsledig sedan vårvintern. Under nio sommarveckor var de båda barnutredarna stationerade vid den allmänna utredningen.

Den krävande utredningen hade 2014 tre prioriterade områden som utgångspunkt för verksamheten: 1 brotten i nära relationer, 2 våldet mot barn och 3 människohandel och prostitution.

1. Brott i nära relationer

Brotten i nära relationer har inte varit prioriterade vid myndigheten på det sätt som den operativa verksamhetsplanen

förutsatte. Några åtgärder till aktiva åtgärder att följa planen har inte gjorts.

Planen innehöll åtgärder för att få fler människor att anmäla brott i syfte att minska på mörkertalet, att påbörja personskyddsarbetet för utsatta, att följa upp förövare som tilldömts besöksförbud, att skapa en besöksmiljö hos polisen som skapar trygghet och att barn som bevittnar våld får den hjälp och stöd som de behöver. Trots detta har en polis vid den allmänna utredningen haft möjlighet till utbildning inom området.

2. Våld mot barn

Förutsättningarna att utreda våldet mot barn har under året försämrats och kravet på att alla barn som misstänks ha blivit utsatta för våld ska ha samma rättskydd och att kvalitén på utredningarna skall vara likvärdiga har inte uppfyllts.

Myndigheten har sedan 2007 utrett våld mot barn enligt den s.k. barnhusmodellen, en samverkan modell med andra myndigheter. Utredningarna har sedan dess skötts av polisens två barnutredare vilka har utbildning och kompetens på detta område.

Under året har en del av anmälningarna gällande våld (brott) mot barn utretts av den allmänna utredningen. Några formella beslut om att flytta utredningen eller delar av utredningen av dessa brott till den allmänna utredningen har inte tagits.

3. Människohandel och prostitution

Landskapsregeringen tillsatte hösten 2013 en arbetsgrupp för att utveckla arbetet mot människohandel och prostitution. En polis från den krävande utredningsgruppen ingår i arbetsgruppen och har under hösten genomgått en utbildning i dessa frågor vid Uppsala universitet i samverkan med Polishögskolan i Sverige. Målsättningen att påbörja kompetenshöjande åtgärder inom myndigheten har på så sätt tagit ett första steg.

Kommissarie Olof Lindqvist

Kommissarie Olof Lindqvist, chef för gruppen krävande utredning
Foto: Polisen

Kriminaltekniska enheten

Året som gått, från DVI till CKP

Under året som gått har en stor förändring skett gällande personregistreringar, Ålands polismyndighet har digitaliserat hela processen gällande fingeravtryck och signalementsregistrering.

Denna process har gått bra och i dagsläget fungerar myndighetens personregistreringar utmärkt, mycket tack vare polisväktarna som blivit den polispersonal som utför majoriteten av personregistreringarna. Under året utfördes sammanlagt 230 personregistreringar vilket vi är mycket nöjda med.

Kriminalteknikerna har under året deltagit i flera utbildningar, kurser och konferenser. Den största nyheten angående detta är att vi för första gången besökt Norge i utbildnings-

syfte. Utbildningen i Norge var mycket givande och vi kommer förhoppningsvis att göra fler utbildningsresor dit. Nedan kommer några korta redogörelser över utbildningarna som vi deltagit i.

DVI (Disaster Victim Identification)
25-27 mars deltog två av gruppens medlemmar i en DVI utbildning. DVI är en internationell verksamhetsmodell där DVI-grupper från olika länder samarbetar när de åker till stora olyckor och katastrofer för att hjälpa till med identifieringen av offer. Denna utbildning hade vi "beställt" av CKP. Utbildningen hölls vid Centralkriminalpolisens lokaler i Vanda. I utbildningen ingick även en praktisk övning, denna utfördes vid Helsingfors Universitets Hjelt Institut.

Förutom kriminaltekniker från Åland deltog även personal från CKP och rättsläkare.

Nordisk Brannkonferens i Stavern, Norge

26-27 maj reste två kriminaltekniker till Stavern i Norge för att delta i en nordisk brandkonferens. Utbildningen arrangerades i Justissektorens kurs- och øvingssenter i Stavern, Norge. Polis brandmyndigheter från Norge, Danmark, Sverige och Finland deltog. Två dagar av riktigt intressanta föreläsningar och nya bekansnader var resultatet av denna konferens. Den största vinsten var ändå att vi fick in en fot i den norska polisens utbildningsverksamhet och förhoppningsvis kommer det att bli fler besök i Norge.

Utbildning i användande av luftpaket

I september fick kriminalteknikenheten en förevisning om att använda luftpaket i samband med ex. brandplatsundersökning. Utbildningen hölls av personal på Mariehamns Räddningsverk. Efter genomgången/förevisningen av luftpaketet fick vi tillsammans som grupp ta oss igenom räddningsverkets träningslabyrint med full brandmansutrustning.

Utbildningskonferens, Djurönäset

I september var det dags för den traditionella utbildningskonferensen på Djurönäsets kon-

ferensanläggning i Stockholms skärgård. Utöver föreläsningar och workshops var det även förevisning av nyheter inom kriminaltekniskt material, på bilden på föregående sida ser vi den kände svenska kriminalteknikern/uppfinnaren Kjelle Carlsson förevisa en ny typ av lampa. Konferensen var som vanligt väldigt givande och vi kom hem med många nya idéer och tankar.

Kriminaltekniker dagar i Vanda

29-30 oktober var gruppen till Centralkriminalen i Vanda. För första gången deltog vi i Finlands Kriminaltekniker dagar som arrangeras en till två gånger om året. Två dagar fullmatade med information, föreläsningar och nyheter fick vi vara med om. När vi var i Vanda passade vi även på att få utbildning på de nya brandprovspåsarna som efter detta kommer att börja användas inom ÅPM.

Polisyrrkes-högskolan i Tammerfors

Förutom att själva delta i olika utbildningar under året som gått har undertecknad även hunnit vara lärare vid Polisyrrkes-högskolan två gånger. Kriminalteknik var

ämnet som lärdes ut och de som blev utbildade var både helt nya polisasspiranter och mer erfarna poliser.

Brandutredargrupp

En av målsättningarna inför 2014 var att bilda en brandutredargrupp bestående av personal från Mariehamns stads räddningsverk och kriminaltekniker från ÅPM. Denna grupp har startat upp och förhoppningsvis kommer den att fortsätta utvecklas under 2015. Målsättningen är att få en grupp intresserade brandutredare med om möjligt gemensamma utbildningstillfällen.

Övrigt

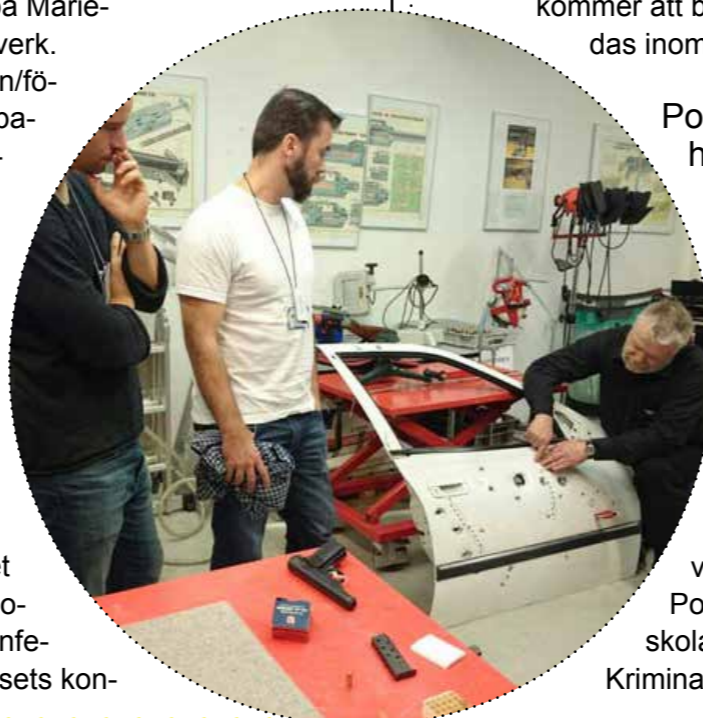
Utöver alla utbildningar har vi naturligtvis skött vårt dagliga arbete, allt från stölder till våldsbrott tillhör vår vardag.

En sak som ökat, eftersom ny lagstiftning kräver detta, är hantering, redigering och säkerhetskopiering av inspelat videomaterial.

Hittills i år har ca. 230 st. DVD skivor producerats av kriminaltekniska gruppen. Innan året är slut räknar vi med att ha producerat ungefär 300 st. skivor .

Året har varit händelserikt och givande, vi ser fram emot nästa.

Gruppchef Sebastian Sjölund
Överkonstapel

Förhandsgranskningen

Under hösten 2013 påbörjades planeringen av ombyggnationen av de nya kundmottagningsutrymmena på våning 1 i polishuset.

De nya utrymmena skulle byggas in där kansliet huserat sedan huset togs i bruk 1984. Kansliet flyttades i början av året till inhyrda lokaler på Strandgatan 23, det vill säga ett stycke norrut från det egentliga polishuset.

Renoveringen startade efter gedigen planering i juni 2014. Utmaningen var att renoveringen pågick under sommarmånaderna då det brukar vara som mest hektiskt. Under renoveringen var huvudentrén stängd vilket föranledde vissa specialarrangemang för polisen i förhållande till att kunna hålla igång de mest primära funktionerna gällande kundmottagning.

I nuläget är projektet i slutfasen och de nya utrymmena för anmälningsmottagning kan snart tas i bruk.

Utrymmena för anmälningsmottagningen anser vi uppfylla de krav som finns för detta ändamål. Kravet är att kundens integritetsskydd tas i beaktande vid arrangemangen av de lokaliteter där anmälningar mottas. Mottagningen av anmälningar ska vid behov ordnas så att den som gör anmälan kan

göra detta utan att utomstående är närvarande. Under renoveringen byggdes två identiska "bås" för detta ändamål. Dessa anmälningsbås har vi sedan döpt till anmälningsmottagning 1 och 2.

Intill dessa rum har man även byggt ett litet mötesrum som kan fungera som ett rum där polisen mottar externa besök alternativt arrangerar interna arbetsplats- eller andra möten.

Ytterligare utrymmen har färdigställts i samma lokaler men i skrivande stund finns inget beslut på hur resterande del av de renoverade utrymmena skall användas.

Som en följd av den väktarutbildning som genomfördes under 2012 och 2013 har väktarnas roll vuxit inom organisationen.

Bland annat sköter väktarna dagliga uppgifter som bland annat personregistreringar, registrering och hantering av diverseanmälningar, hittegods, fångvård, med mera.

Vi kan bara konstatera att satsningen på polisväktare har visat sig vara lyckad.

Utredningssekreterarna har med hjälp av utredningsgrupperna på brottmålsavdelningen haft i uppgift att utveckla sekreterarnas arbetsuppgifter. En av sekreterarna skall under hösten 2014 delta i en utbildning som ordnas vid Polisyrkeshögskolan specifikt för utredningssekreterare.

Polismästare Hoikkalas pressvisning av de nya lokalerna 2015.
Foto: Polisen

Vi hoppas att denna utbildning kan leda till nya tankar och verksamhetsmodeller. Även utredningssekreterarna är ett tämligen nytt fenomen inom myndigheten och deras uppgifter är fortfarande under utveckling.

Undertecknad kan glatt konstatera att gruppen skött sina uppgifter ypperligt och det har varit ytterst trevligt att arbeta med de medarbetare som jag har med mig i gruppen, dock har vi många utmaningar framför oss.

Efter att polismästare Teijo Ristola slutade den 31.07.2014 kan vi konstatera att landskapsregeringen valt en ny chef för myndigheten, gruppen ser därmed fram emot ett bra och givande samarbete med vår nya chef, polismästare Maria Hoikkala.

Överkonstapel John Clemes

Polisväktaren - en del av förhandsgranskningsgruppen.
Foto: Polisen

TEPO - Åland

Året varit händelserikt på många sätt. Verksamheten i denna form bildades för ca 5 - 6 år sedan och idag finns i gruppen fyra polismän av olika grader. Gruppen bildar ingen skild operativ enhet och samtliga har också andra uppgifter. För TEPO¹ verksamheten finns ett ansvarigt befäl, som tillsammans med gruppchefen har som uppgift att säkerställa att verksamhetens grundförutsättningar finns.

Operativa uppdrag leds enligt riksomfattande operativa fältledningsprinciperna. TEPO uppgiften skiljer sig från andra operativa uppdrag på så sätt att det krävs en specialskolning för att få befatta sig med och sköta om dessa uppdrag. Verksamhetens grund är arbets-säkerhet och man jobbar preventivt. En stor del av uppdragen är att omhänderta civila sprängämnen och gamla patroner. Till gruppens uppgift hör också att övervaka att bestämmelserna om explosiva varor följs.

Gruppchefen för TEPO Åland har tilldelats en plats i den riksomfattande planeringsgruppen för TEPO verksamheten, gruppen

träffas några gånger per år och diskuterar aktuella ären-

•••••

¹ En nationell benämning på en grupp specialskolade polismän, vilka erhållit utbildning i att hantera civila explosiva varor.

den. Gruppchefen deltog också i Försvarsmaktens tekniska forskningsanstalts seminariedagar, där hon bl.a. informerade om Åland och vår särställning, samt om tidigare uppdrag.

Gruppens färskaste medlem, en fältkonstapel deltog i våras i en sk. sprängarkurs, som är en grundkurs innan man kan anmäla sig på TEPO grundkurs. Förutom grundkurser och vidareutbildningar behöver en TEPO utbildad aktivt upprätthålla sina färdigheter. Det sker bl.a genom gemensamma övningstillfällen på hemmaplan eller tillsammans med andra polisinsättningar. TEPO gruppen deltog våren 2014 i ett övningstillfälle som arrangerades av nybildade Västra Finlands polisinsättningar i övningsområdet utanför Åbo stad. På hemmaplan har gruppen tillsammans med tekniska utredare fått utbildning i rökdykning. Utbildningen arrangerades av Mariehamns stads räddningsverk.

På Polisens dag som arrangerades på Mariehamns torg den 14 juni 2014 var TEPO verksamheten i fokus, då man informerade om verksamheten och bl.a. utrustning visades upp.

I november deltog befälsansvarige och gruppchefen i ett internationellt IEDD seminarium i Tyskland och

i december deltog gruppchefen och vice gruppchefen i ett nationellt seminarium, som arrangerades av Helsingfors polisinsättningar.

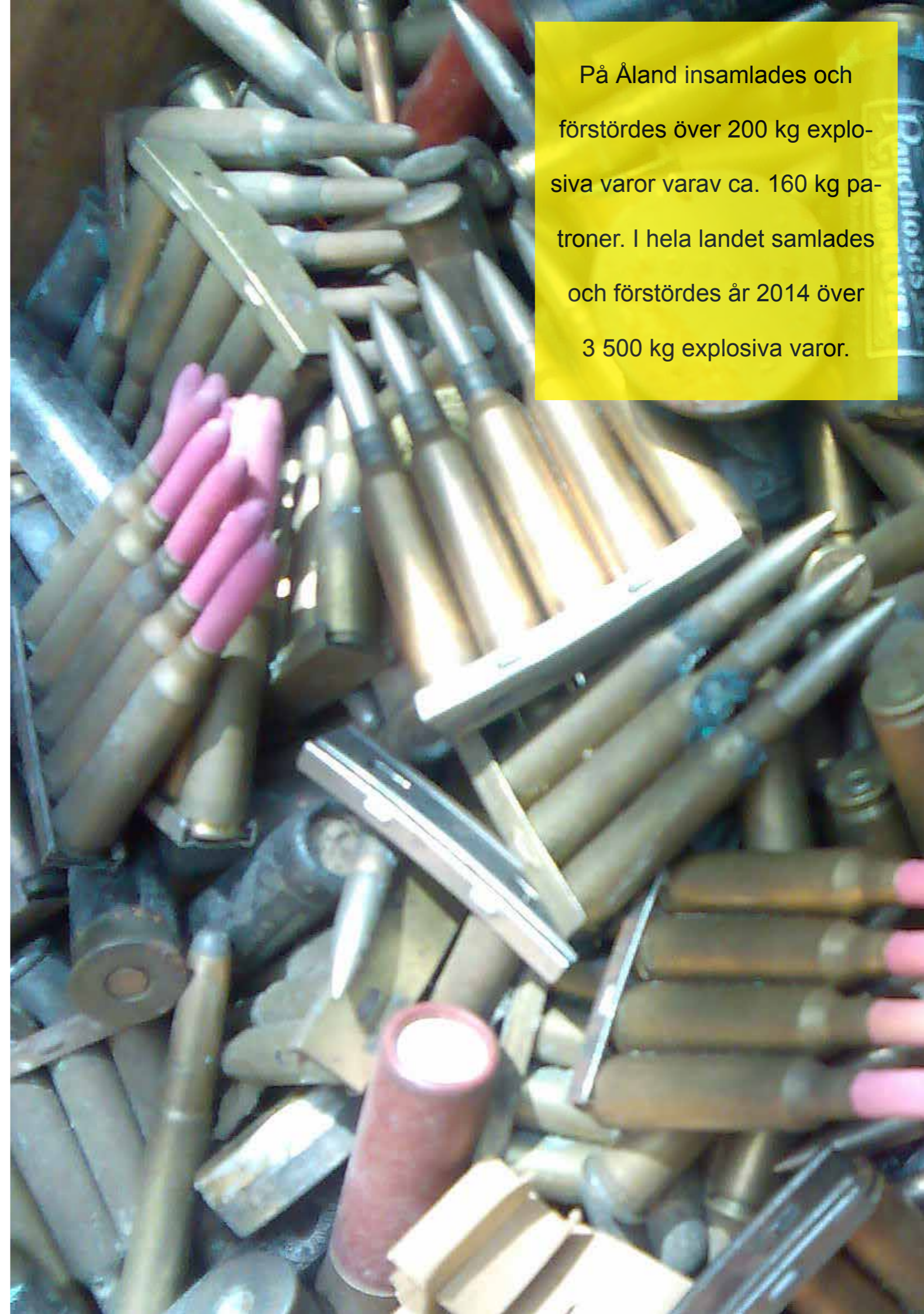
Mängden explosiva varor tycks inte minska i samhället, varken på Åland eller i världen. Explosiva varor förorsakar tyvärr, planerat eller ej, mycket skada på människor och på egendom. Jobbet för ett tryggare samhälle fortsätter.

Kommissarie Nina Rasmus

Presentation av TEPO-verksamheten, Polisens dag 2014
Foto: Polisen

På Åland insamlades och förstördes över 200 kg explosiva varor varav ca. 160 kg patroner. I hela landet samlades och förstördes år 2014 över 3 500 kg explosiva varor.

Händelser under året

En helg i juli

Mångas förväntningar inför helgen var säkert desamma som för många andra helger under högsommaren. Vädret var som vackrast och dagstemperaturen var närmare trettio än tjugo, så efter arbetspasset skulle många packa ihop och åka ut till stugan eller ladda upp för evenemangen som arrangerades runt om på Åland.

Helgen var lite speciell för polisen. Det var första Rockoff helgen och polismyndigheten skulle få hjälp av ridande polisen. Sommar och semestrar tär på bemanningen och hästpatrullen var ett välkommet tillägg i övervakningen av allmän ordning och säkerhet. Gästande konstaplarna var bekanta från tidigare och upplägget var tämligen klart inför helgens patrullering. Vi hade ett möte med gästerna på fredag förmiddag, en kort genomgång om aktuella ärenden och om att vi hade vissa misstankar.

Under två tidigare somrar hade det varit inbrottsstöder på Åland där tjuvarna hade kommit över stora summor pengar. Nu misstänkte vi att det skulle hända igen. Oklart när och var, men den här

gången skulle tjuvarna inte komma undan. Hästpatrullens medlemmar var faktiskt första patrull på plats, då värdetransportören greps framför varuhuset Zeipels sommaren 2009, så de visste att på Åland kan allt hända.

Efter mötet gick jag upp till mitt rum och fortsatte med dagssysslorna. Det blev inte så mycket gjort innan jag fick ett samtal av allmänna ledaren. Jag kommer inte ihåg vad hon sa, men jag förstod genast att helgen skulle bli annorlunda än planerat. Jag rusade ner till jouten, inte av panik eller oro för det kommande, utan av nyfikenhet och iver.

En ledningscentral (LC) bildades och den bemannades av allmänna ledaren och dennes stab. Allmänna ledaren har övergripande ansvar över operationen och till sitt förfogande har denne ett antal operativa undergrupper och en stab. Staben bokför bl.a. händelser och beslut som tas, upprätthåller en lägesbild och stöder allmänna ledaren i sitt arbete. Jag ingick också i staben och min uppgift var bl.a. att ta fram planer, men det blev nog allt mellan himmel och jord, eller i detta fall mellan tangentbordet i LC och

vattenbrynet.

Resurser omplacerades för att alla behövliga operativa grupper skulle kunna bildas. Poliser kallades in och det var en del pusslande att få också vardagsverksamheten att fungera. Jobbet löpte på och samarbetet mellan grupperna fungerade bra. Vi hade läget under kontroll och var beredda att ingripa. Kvällen kom men ingenting hände. Skulle det hända något natten till lördagen eller inte? Under natten ansvarade en krimöverkonstapel för lägesbilden. På lördagsmorgonen var det byte, överkonstapeln gick hem och "fredagsgänget" med allmänna ledaren i spetsen tog sina platser i LC. Natten hade varit lugn och frågan var fortsättningsvis om något skulle hända, och i så fall var och när?

Dagen gick med liknande sysslor som fredagen, d.v.s. se över planerna och bedöma läget. Kvällen kom och kriminalöverkonstapeln bytte av gänget i LC. På söndagsmorgonen då jag åter satt i LC började "tävlingströttheten" kännas av. Natten hade varit lugn, men att vara i startgrupparna sedan fredag förmiddag tar på.

Vi inblandade hade fått eller getts möjlighet att vila men kroppen kunde inte riktigt slappna av. Det var knappast många av oss som hade haft lång nattsömn nätterna innan. Tankarna snurrade runt operationen och energi fanns inte till mycket annat. Man märkte knappt att det var sommar och sol ute. Söndagen gick, som lördagen och fredagen med samma sysslor i LC. Oron över att detta skulle hålla på ännu flera dagar och nätter steg. Behövde man ta in helt ny bemanning?

En ny vecka var på kommande med allt vad det kan föra med sig, denna och liknande frågor fanns.

Denna söndagskväll fanns det mera folk i Mariehamns centrum än normalt. Förutom att IFK Mariehamn hade match mot Rovaniemi laget ROPS var Rockoff evenemang i full gång.

Den 19 juli hade jag ingen aning om detaljerna, men tack vare internet fick man reda på att hemmalaget förlorade 2-4 mot RoPS och Rockoff gästades av artisterna Albin och Laleh. Knappast visste någon utomstående om vad polisen egentligen höll på med och vad skulle hända den varma sommarkvällen. Mitt i Mariehamns centrum.

Plötsligt började det röra på sig. Spaningsgrupperna hade jobbat bra och den dagliga radiotrafiken avbröts av de så väntade orden "de byter om till mörkare kläder och går med väskor mot centrum". Under den kommande kvarten hände det mycket. Operativa grupperna gjorde sitt. På radion hördes ordergivning, ljud av att någon springer, korta direktiv och en pinande lång tystnad, innan orden "vi har dem" sades. Äntligen!

De närmaste timmarna genomfördes en del åtgärder som har betydelse för utredningen och för en eventuell kommande rättsprocess. De gripna informeras om rättigheter och skyldigheter, kläder och medhavd egendom granskades. En del tas i beslag annat bara granskas. Rapporter och protokoll skrivs. Den organisation som byggdes upp på fredagen tas ner och man försöker återgå till normal nivå och normal dagsverksamhet.

Men, gripande med "handen i kakburken" var bara slutet på första kapitlet. Andra kapitlet förde med sig nya utmaningar, ny tidspress och en hel del rapporter och

protokoll. Det var oerhört krävande och belastande veckor för utredningen.

Om dagarna och veckorna var oförglömliga för polispersonalen, så var de säkert också det för de frihetsberövade. Poliscellerna har ingen luftkonditionering, och dessa veckor var de varmaste i mannaminne.

Därpå följande torsdag häktade Ålands tingsrätt tre av de fyra anhängna på sannolika skäl misstänkta för försök till grov stöld. En häktning ger mera tid för utredningen men det för också med sig ny tidspress. Två veckor efter gripandet stämde de häktade och släpptes på fri fot. Ålands tingsrätt dömde senare på hösten dessa tre för försök till grov stöld.

Jag brukar inte "slösa" med beröm eller komplimanger, varken till mina närmaste eller till kollegor. De insatser som gjordes i samband med case "Tips ettan" utgör ett undantag. Ett stort tack till dem som jobbade i staben, spaningen och insatsgrupperna.

Ni jobbade bra, gjorde det där lilla extra fastän arbetspassen var långa och orken började tryta. Och allmänna ledaren: Det gick ju så bra, hoppas du har allmänledarskapet också nästa gång det händer något större, och att det finns rum också för mig i ledningscentralen. Jag vill också tacka dem som tog hand om den så kallade vanliga verksamheten, samt tjänstemän från sjöbevakningen och tullen för gott

samarbete.

Jag är också oerhört tacksam för att jag fick vara med. Mitt i smeten.

En jobbdag i april 2015

Kommissarie Nina Rasmus

PS: Och det där med spaning. Utomstående kan nog bara fantisera om allt vad det kan innebära och så måste det förbli. För det är ju hemligt, och det håller vi tyst om.

Polisens dag 2014

I år inföll Polisens dag på lördagen den 14 juni, uppskattningsvis var det cirka 1 000 personer som passade på att besöka oss på torget! Förutom förträffligt sällskap bjöds även kaffe, saft, 800 bullar och lite extra friska vindar för att kyla ner det annars glödgheta arrangemanget!

Mellan klockan 10 och 13 avlöste händelserna varandra, bl.a. presenterades ungdomspolis- och TEPO-verksamheterna.

Runtom på torget var det cykelbesiktning och cykelbana, mete, utdelning av cykelhjälm och ballonger, polisbilar och polismotorcykeln var på plats och precis som tidigare år gästades vi av de alltid lika uppskattade ridande poliserna från Helsingfors polisinrättning!

Polisryttarna var för övrigt inte de enda som gästade evenemanget, även Alarm-

centralen (som ju som bekant är en del av polisen), Polisyrkeshögskolan och Centralkriminalpolisen hade hittat till torget, nytt för i år var polisens damkör från Åbo samt att våra kolleger från Tullen och Gränsbevakningsväsendet deltog!

Klockan 12 presenterades vinnaren av den ärofulla titeln "Årets polis" och överkonstapel Christoffer Ahlfors ännade scenen! Årets arbetstema för Ålands polismyndighet är «Kvalitet 2014» och det är under detta tema överkonstapel Ahlfors utnämns. Efter att ha mottagit blomsterhyllning och plakett på scenen berättade Ahlfors vad priset betydde för honom och vad han ansåg vara kvalitet i polisarbete.

Det var inte bara poliser som var vinnare under Polisens dag, det arrangerades såväl en teckningstävling som frågesport!

Då cykelauktionen som en av de sista programpunkterna avslutats under kommissarie Eva Fellmans kapabla ledning var det dags att avrunda årets version av folkfesten Polisens dag, vi ses väl igen nästa år?

Årets polis 2014:

Överkonstapel Christoffer Ahlfors

« För den kvalitet han uppnår i sitt arbete genom engagemang, iver och intresse samt för förmågan att som förman leda sina kollegor till ett kvalitativt resultat. »

